

Republic of the Philippines
Department of Education
DepEd Complex, Meralco Avenue
Pasig City

K to 12 Gabay Pangkurikulum

FILIPINO

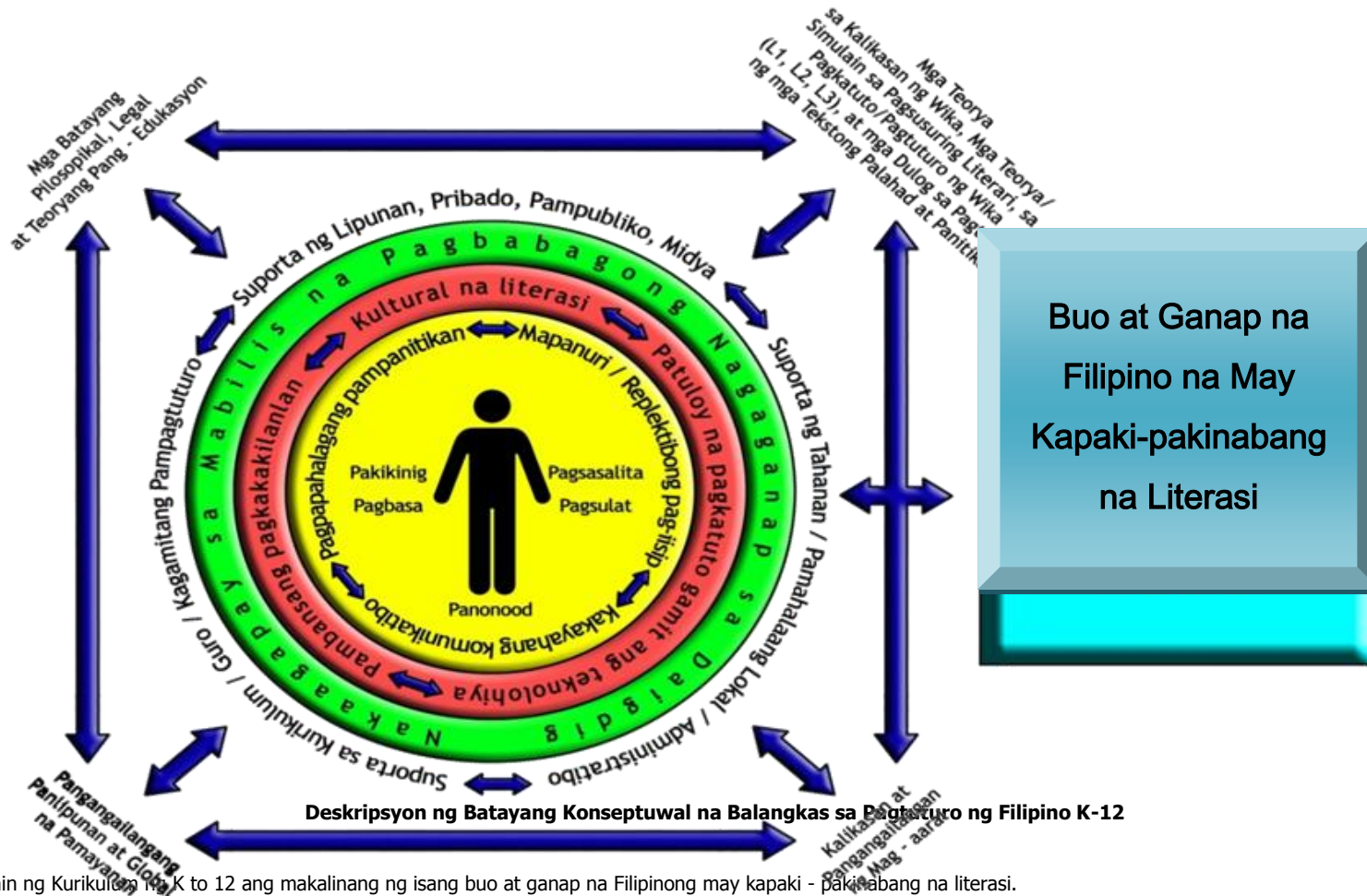
(Baitang 1 - 10)

May 2016

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

K to 12 Curriculum: Tunguhin, Inaasahang Bunga/Resulta, Pamantayang Pangnilalaman, Pamantayan sa Pagganap

KONSEPTUWAL NA BALANGKAS SA PAGTUTURO NG FILIPINO SA K - 12

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Kaugnay nito, layunin ng pagtuturo ng Filipino na malinang ang (1) kakayahang komunikatibo, (2) replektibo / mapanuring pag-iisip at, (3) pagpapahalagang pampanitikan ng mga mag-aaral sa pamamagitan ng mga babasahin at teknolohiya tungo sa pagkakaroon ng pambansang pagkakakilanlan, kultural na literasi, at patuloy na pagkatuto upang makaagapay sa mabilis na pagbabagong nagaganap sa daigdig.

Sa ikatatamo ng mithiing ito, kailangan ng mga kagamitang panturo ng mga guro bilang suporta sa kurikulum na magmumula sa administrasyon, ahensiyang panlipunan, pribado at publiko, pamahalaang lokal, midya, tahanan at iba pang sektor ng lipunan.

Isinaalang-alang sa pagbuo ng kurikulum ang pangangailangang panlipunan, lokal at global na pamayanan, maging ang kalikasan at pangangailangan ng mga mag-aaral. Pinagbatayan din ang mga legal na batas pang-edukasyon, at mga teoryang pilosopikal ng edukasyon at wika nina Jean Piaget (Developmental Stages of Learning), Leo Vygotsky (Cooperative Learning), Jerome Bruner (Discovery Learning), Robert Gagne (Heirarchical Learning), David Ausubel (Interactive/Integrated Learning), Cummins (Basic Interpersonal Communication Skills-BICS at Cognitive Academic Language Proficiency Skills-CALPS) at ng ating pambansang bayaning si Dr. Jose P. Rizal na nagsabing “nasa kabataan ang pag-asa ng bayan”. Dahil ang Filipino ay nasa disiplina ng wika, pinagbatayan ang mga teorya sa kalikasan at pagkatuto ng wika, mga teorya / simulain sa pagsusuring panliterasi at mga pagdulog sa pagtuturo ng wika (W1, W2, W3) at pagtuturo ng mga akdang pampanitikan at tekstong palahad.

Mga Pamantayan sa Filipino K-12

A. Pamantayan sa Programa (*Core Learning Area Standard*):

Pamantayan ng Programa ng Baitang 1-6	Nagagamit ang wikang Filipino upang madaling maunawaan at maipaliwanag ang mga kaalaman sa araling pangnilalaman, magamit ang angkop at wastong salita sa pagpapahayag ng sariling kaisipan, damdamin o karanasan nang may lubos na paggalang sa kultura ng nagbibigay at tumatanggap ng mensahe.
Pamantayan ng Programa ng Baitang 7-10	Naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at mga akdang pampanitikang rehiyunal, pambansa, saling-akdang Asyano at pandaigdig tungo sa pagtatamo ng kultural na literasi.

B. Pangunahing Pamantayan ng Bawat Yugto (*Key Stage Standards*):

K – 3	4 – 6	7 – 10	11 – 12
Sa dulo ng Baitang 3, nakakaya ng mga mag-aaral na ipakita ang kasanayan sa pag-unawa at pag-iisip sa mga narinig at nabasang teksto at ipahayag nang mabisa ang mga ibig sabihin at nadarama.	Sa dulo ng Baitang 6, naipapakita ng mga mag-aaral ang sigla sa pagtuklas at pagdama sa pabigkas at pasulat na mga teksto at ipahayag nang mabisa ang mga ibig sabihin at nadarama.	Sa dulo ng Baitang 10, naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, replektibo/mapanuring pag-iisip at pagpapahalagang pampanitikan sa tulong ng mga akdang rehiyonal, pambansa at salintekstong Asyano at pandaigdig upang matamo ang kultural na literasi.	Sa dulo ng Baitang 12 naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, replektibo/mapanuring pag-iisip at pagpapahalagang pampanitikan sa tulong ng iba't ibang disiplina at teknolohiya upang magkaroon ng akademikong pag-unawa

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pamantayan sa Bawat Baitang (Grade Level Standards):

Baitang	Pamantayan sa Bawat Baitang
K	Naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahan sa pagpapahayag ng iniisip at damdamin sa wikang katutubo at ang kahandaan sa pagbasa at pagsulat upang makilala ang sarili at matutong makisalamuha sa kapwa.
1	Pagkatapos ng Unang Baitang , inaasahang nauunawaan ng mga mag-aaral ang mga pasalita at di-pasalitang paraan ng pagpapahayag at nakatutugon nang naaayon. Nakakamit ang mga kasanayan sa mabuting pagbasa at pagsulat upang maipahayag at maiugnay ang sariling ideya, damdamin at karanasan sa mga narinig at nabasang mga teksto ayon sa kanilang antas o nibel at kaugnay ng kanilang kultura.
2	Pagkatapos ng Ikalawang Baitang , inaasahang nasasabi ng mga mag-aaral ang pangunahing diwa ng tekstong binasa o napakinggan, nagagamit ang mga kaalaman sa wika, nakababasa nang may wastong paglilipon ng mga salita at maayos na nakasusulat upang maipahayag at maiugnay ang sariling ideya, damdamin at karanasan sa mga narinig at nabasang mga teksto ayon sa kanilang antas o nibel at kaugnay ng kanilang kultura.
3	Pagkatapos ng Ikatlong Baitang , inaasahang nasasabi na ng mga mag-aaral ang pangunahing diwa ng tekstong binasa o napakinngan at nakapagbibigay ng kaugnay o katumbas na teksto, nagagamit ang mga kaalaman sa wika, nakababasa nang may wastong palipon ng mga salita at maayos na nakasulat gamit ang iba't ibang bahagi ng pananalita upang maipahayag at maiugnay ang sariling ideya, damdamin at karanasan sa mga narinig at nabasang mga teksto ayon sa kanilang antas o lebel at kaugnay ng kanilang kultura.
4	Pagkatapos ng Ikaapat na Baitang , naipamamalas na ng mga mag-aaral ang kakayahan sa pagbasa, pagsulat at pakikipagtalastasan nang wasto upang maipahayag ang kaalaman, ideya at damdaming angkop sa kaniyang edad at sa kulturang kinabibilangan at nakikilahok sa pagpapaunlad ng pamayanan.
5	Pagkatapos ng Ikalimang Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahan sa pakikipagtalastasan, mapanuring pag-iisip at, pagpapahalaga sa panitikan at kultura sa pamamagitan ng iba't ibang teksto/ babasahing lokal at pambansa.
6	Pagkatapos ng Ikaanim na Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahan sa pakikipagtalastasan, mapanuring pag-iisip at pagpapahalaga sa wika, panitikan at kultura upang makaambag sa pag-unlad ng bansa.
7	Pagkatapos ng Ikapitong Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at akdang pampanitikang rehiyunal upang maipagmalaki ang sariling kultura, gayundin ang iba't ibang kulturang panrehiyon.
8	Pagkatapos ng Ikawalong Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at akdang pampanitikang pambansa upang maipagmalaki ang kulturang Pilipino.
9	Pagkatapos ng Ikasiyam na Baitang , Naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at saling-akdang Asyano upang mapatibay ang pagkakakilanlang Asyano.
10	Pagkatapos ng Ikasampung Baitang , naipamamalas ng mag-aaral ang kakayahang komunikatibo, mapanuring pag-iisip, at pag-unawa at pagpapahalagang pampanitikan gamit ang teknolohiya at iba't ibang uri ng teksto at saling-akdang pandaigdig tungo sa pagkakaroon ng kamalayang global.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM
BAITANG 7

UNANG MARKAHAN

TEMA	Mga Akdang Pampanitikan: Salamin ng Mindanao
PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga akdang pampanitikan ng Mindanao
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Naisasagawa ng mag-aaral ang isang makatotohanang proyektong panturismo
PANITIKAN	Kuwentong-bayan, Pabula, Epiko, Maiking kuwento, Dula
GRAMATIKA	Mga Pahayag na Nagbibigay ng mga Patunay Mga Eskpresyon ng Posibilidad Pang-ugnay na Ginagamit sa Pagbibigay ng Sanhi at Bunga Pang-ugnay na Ginagamit sa Panghihiakyat Pang-ugnay na Ginagamit sa Paghahayag ng Saloobin Mga Retorikal na Pang-ugnay Mga Pangungusap na Walang Tiyak na Paksa
BILANG NG SESYON	40 sesyon/ 4 na Araw sa Loob ng Isang Linggo

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO SA BAWAT DOMAIN

Pag-unawa sa Napakinggan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
Kuwentong-bayan (6 na sesyon) F7PN-Ia-b-1 Nahihinuha ang kaugalian at kalagayang panlipunan ng lugar na pinagmulan ng kuwentong bayan batay sa mga pangyayari at usapan ng mga tauhan	F7PB-Ia-b-1 Naiiugnay ang mga pangyayari sa binasa sa mga kaganapan sa iba pang lugar ng bansa	F7PT-Ia-b-1 Naibibigay ang kasingkahulugan at kasalungat na kahulugan ng salita ayon sa gamit sa pangungusap	F7PD-Ia-b-1 Nasusuri gamit ang <i>graphic organizer</i> ang ugnayan ng tradisyon at akdang pampanitikan batay sa napanood na kuwentong-bayan	F7PS-Ia-b-1 Naibabalita ang kasalukuyang kalagayan ng lugar na pinagmulan ng alinman sa mga kuwentong-bayang nabasa, napanood o napakinggan	F7PU-Ia-b-1 Naisusulat ang mga patunay na ang kuwentong-bayan ay salamin ng tradisyon o kaugalian ng lugar na pinagmulan nito	F7WG-Ia-b-1 Nagagamit nang wasto ang mga pahayag sa pagbibigay ng mga patunay	F7EP-Ia-b-1 Nailalahad ang mga hakbang na ginawa sa pagkuha ng datos kaugnay ng isang proyektong panturismo
Pabula (6 na sesyon) F7PN-Ic-d-2 Nahihinuha ang kalalabasan ng mga pangyayari batay sa akdang napakinggan	F7PB-Ic-d-2 Natutukoy at naipaliliwanag ang mahahalagang kaisipan sa binasang akda	F7PT-Ic-d-2 Napatutunayang nagbabago ang kahulugan ng mga salitang naglalarawan batay sa ginamit na panlapi	F7PD-Ic-d-2 Nailalarawan ang isang kakilala na may pagkakatulad sa karakter ng isang tauhan sa napanood na <i>animation</i>	F7PS-Ic-d-2 Naibabahagi ang sariling pananaw at saloobin sa pagiging karapat-dapat/ di karapat-dapat ng paggamit ng mga hayop bilang mga tauhan sa pabula	F7PU-Ic-d-2 Naipahahayag nang pasulat ang damdamin at saloobin tungkol sa paggamit ng mga hayop bilang mga tauhang nagsasalita at kumikilos na parang tao o <i>vice versa</i>	F7WG-Ic-d-2 Nagagamit ang mga ekspresyong naghahayag ng posibilidad (<i>maaari, baka, at iba pa</i>)	F7EP-Ic-d-2 Naisasagawa ang sistematikong pananaliksik tungkol sa pabula sa iba't ibang lugar sa Mindanao
Epiko (7 sesyon)							

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakingsan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
<p>F7PN-Id-e-3 Nakikilala ang katangian ng mga tauhan batay sa tono at paraan ng kanilang pananalita</p>	<p>F7PB-Id-e-3 Naipaliliwanag ang sanhi at bunga ng mga pangyayari</p>	<p>F7PT-Id-e-3 Naipaliliwanag ang kahulugan ng mga simbolong ginamit sa akda</p>	<p>F7PD-Id-e-3 Naipahahayag ang sariling pakahulugan sa kahalagahan ng mga tauhan sa napanood na pelikula na may temang katulad ng akdang tinalakay</p>	<p>F7PS-Id-e-3 Naitatanghal ang nabuong iskrip ng <i>informance</i> o mga kauri nito</p>	<p>F7PU-Id-e-3 Naisusulat ang iskrip ng <i>informance</i> na nagpapakita ng kakaibang katangian ng pangunahing tauhan sa epiko</p>	<p>F7WG-Id-e-3 Nagagamit nang wasto ang mga pang-ugnay na ginagamit sa pagbibigay ng sanhi at bunga ng mga pangyayari (<i>sapagkat, dahil, kasi, at iba pa</i>)</p>	<p>F7EP-Id-e-3 Nagsasagawa ng panayam sa mga taong may malawak na kaalaman tungkol sa paksa</p>
<p>Maikling Kuwento (7 sesyon)</p> <p>F7PN-If-g-4 Naisasalaysay ang buod ng mga pangyayari sa kuwentong napakingsan</p>	<p>F7PB-If-g-4 Naiisa-isa ang mga elemento ng maikling kuwento mula sa Mindanao</p>	<p>F7PT-Id-e-4 Natutukoy at naipaliliwanag ang kawastuan/ kamalian ng pangungusap batay sa kahulugan ng isang tiyak na salita</p>	<p>F7PD-Id-e-4 Nasusuri ang isang <i>dokyu-film</i> o <i>freeze story</i></p>	<p>F7PS-Id-e-4 Naisasalaysay nang maayos at wasto ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari</p>	<p>F7PU-If-g-4 Naisusulat ang buod ng binasang kuwento nang maayos at may kaisahan ang mga pangungusap</p>	<p>F7WG-If-g-4 Nagagamit nang wasto ang mga retorikal na pang-ugnay na ginamit sa akda (<i>kung, kapag, sakali, at iba pa</i>)</p>	<p>F7EP-If-g-4 Naisasagawa ang sistematikong pananaliksik tungkol sa paksang tinalakay</p>
<p>Dula (7 sesyon)</p> <p>F7PN-Ih-i-5 Nailalarawan ang paraan ng pagsamba o ritwal ng isang pangkat ng mga tao batay sa dulang napakingsan</p>	<p>F7PB-Ih-i-5 Nasusuri ang pagka-makatotohanan ng mga pangyayari batay sa sariling karanasan</p>	<p>F7PT-Ih-i-5 Nagagamit sa sariling pangungusap ang mga salitang hiram</p>	<p>F7PD-Ih-i-5 Nailalarawan ang mga gawi at kilos ng mga kalahok sa napanood na dulang panlansangan</p>	<p>F7PS-Ih-i-5 Naipaliliwanag ang nabuong patalastas tungkol sa napanood na dulang panlansangan</p>	<p>F7PU-Ih-i-5 Nabubuo ang patalastas tungkol sa napanood na dulang panlansangan</p>	<p>F7WG-Ih-i-5 Nagagamit ang mga pangungusap na walang tiyak na paksa sa pagbuo ng patalastas</p>	
<p>Pangwakas na Gawain (8 sesyon)</p> <p>F7PN-Ij-6 Naiisa-isa ang mga hakbang na ginawa sa pananaliksik mula sa napakingsang mga pahayag</p>	<p>F7PB-Ij-6 Nasusuri ang ginamit na datos sa pananaliksik sa isang proyektong panturismo (halimbawa: pagsusuri sa isang <i>promo coupon</i> o <i>brochure</i>)</p>	<p>F7PT-Ij-6 Naipaliliwanag ang mga salitang ginamit sa paggawa ng proyektong panturismo (halimbawa ang paggamit ng <i>acronym</i> sa promosyon)</p>	<p>F7PD-Ij-6 Naibabahagi ang isang halimbawa ng napanood na <i>video clip</i> mula sa youtube o ibang <i>website</i> na maaaring magamit</p>	<p>F7PS-Ij-6 Naiisa-isa ang mga hakbang at panuntunan na dapat gawin upang maisakatuparan ang proyekto</p>	<p>F7PU-Ij-6 Nabubuo ang isang makatotohanang proyektong panturismo</p>	<p>F7WG-Ij-6 Nagagamit nang wasto at angkop ang wikang Filipino sa pagsasagawa ng isang makatotohanan at mapanghikayat na proyektong panturismo</p>	<p>F7EP-Ij-6 Nailalahad ang mga hakbang na ginawa sa pagkuha ng datos kaugnay ng binuong proyektong panturismo</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

IKALAWANG MARKAHAN

TEMA	Panitikang Bisaya: Repleksiyon ng Kabisayaan
PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga akdang pampanitikan ng Kabisayaan
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Naisusulat ng mag-aaral ang sariling awiting - bayan gamit ang wika ng kabataan
PANITIKAN	Mga Bulong at Awiting Bayan , Alamat, Dula, Epiko, Maikling Kwento
GRAMATIKA	Antas ng Wika Batay sa Pormalidad (balbal, kolokyal, lalawiganin, pormal) Mga Pahayag sa Paghahambing Mga Pahayag na Ginagamit sa Panghihiyayat/ Pagpapatunay Mga Pang-uugnay sa Paglalahad at Pagsasalaysay Mga Pang-ugnay sa Pagsusunod-sunod ng mga Pangyayari Mga Panghalip na Anaporik at Kataporik
BILANG NG SESYON	40 na sesyon/ 4 na Araw sa Loob ng Isang Linggo

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO SA BAWAT DOMAIN

Pag-unawa sa Napakinggagan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
Mga Bulong at Awiting Bayan (7 sesyon) F7PN-IIa-b-7 Naipaliliwanag ang kaisipang nais iparating ng napakinggagan bulong at awiting-bayan	F7PB-IIa-b-7 Nabubuo ang sariling paghahatol o pagmamatuwid sa ideyang nakapaloob sa akda na sumasalamin sa tradisyon ng mga taga Bisaya	F7PT-IIa-b-7 Naiuugnay ang konotatibong kahulugan ng salita sa mga pangyayaring nakaugalian sa isang lugar	F7PD-IIa-b-7 Nasusuri ang mensahe sa napanood na pagtatanghal	F7PS-IIa-b-7 Naisasagawa ang dugtungang pagbuo ng bulong at/o awiting-bayan	F7PU-IIa-b-7 Naisusulat ang sariling bersiyon ng isang awiting- bayan sa sariling lugar gamit ang wika ng kabataan	F7WG-IIa-b-7 Nasusuri ang antas ng wika batay sa pormalidad na ginagamit sa pagsulat ng awiting-bayan (balbal, kolokyal, lalawiganin, pormal)	F7EP-IIc-d-6 Nalilikom ang angkop na pagkukunan ng mga impormasyon upang mapagtibay ang mga paninidigan, mabigyang-bisa ang mga pinaniniwalaan, at makabuo ng sariling kongklusyon
Alamat (6 na sesyon) F7PN-IIc-d-8 Naihahayag ang nakikitang mensahe ng napakinggagan alamat	F7PB-IIc-d-8 Nahihinuha ang kaligirang pangkasaysayan ng binasang alamat ng Kabisayaan	F7PT-IIc-d-8 Naibibigay ang sariling interpretasyon sa mga salitang paulit-ulit na ginamit sa akda	F7PD-IIc-d-8 Naihahambing ang binasang alamat sa napanood na alamat ayon sa mga elemento nito	F7PS-IIc-d-8 Nanghihiyayat na pahalagahan ang aral na nakapaloob sa binasang alamat	F7PU-IIc-d-8 Naisusulat ang isang alamat sa anyong komiks	F7WG-IIc-d-8 Nagagamit nang maayos ang mga pahayag sa paghahambing (<i>higit/mas, di-gaano, di-gasino, at iba pa</i>)	
Dula (7 sesyon) F7PN-IIe-f-9 Natutukoy ang mga tradisyong kinagisnan	F7PB-IIe-f-9 Naibibigay ang sariling interpretasyon sa mga	F7PT-IIe-f-9 Nabibigyang-kahulugan ang mga salitang iba-iba	F7PD-IIe-f-9 Napanonood sa <i>youtube</i> at natatalakay ang isang	F7PS-IIe-f-9 Naisasagawa ang isang panayam o	F7PU-IIe-f-9 Naisusulat ang isang editoriyal na	F7WG-IIe-f-9 Nagagamit nang wasto ang angkop na mga	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakinggan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
ng mga taga-Bisaya batay sa napakinggang dula	tradisyunal na pagdiriwang ng Kabisayaan	ang digri o antas ng kahulugan (pagkiklino)	halimbawang pestibal ng Kabisayaan	interbyu kaugnay ng paksang tinalakay	nanghihikayat kaugnay ng paksa	pang-ugnay sa pagbuo ng editoryal na nanghihikayat (<i>totoo/tunay, talaga, pero/ subalit, at iba pa</i>)	
Epiko (7 sesyon) F7PN-IIg-h-10 Natutukoy ang mahahalagang detalye sa napakinggang teksto tungkol sa epiko sa Kabisayaan	F7PB-IIg-h-10 Nailalarawan ang mga natatanging aspetong pangkultura na nagbibigay-hugis sa panitikan ng Kabisayaan (halimbawa: heograpiya, uri ng pamumuhay, at iba pa)	F7PT-IIg-h-10 Naipaliliwanag ang pinagmulan ng salita (etimolohiya)	F7PD-IIg-h-10 Nasusuri ang isang <i>indie film</i> ng Kabisayaan batay sa mga elemento nito	F7PS-IIg-h-10 Naisasagawa ang isahan/ pangkatang pagsasalaysay ng isang pangyayari sa kasalukuyan na may pagkakatulad sa mga pangyayari sa epiko	F7PU-IIg-h-10 Naisusulat ang isang tekstong naglalahad tungkol sa pagpapahalaga ng mga taga-Bisaya sa kinagisnang kultura	F7WG-IIg-h-10 Nagagamit nang maayos ang mga pang-ugnay sa paglalahad (<i>una, ikalawa, halimbawa, at iba pa</i>)	
Maikling Kuwento (7 sesyon) F7PN-III-11 Nasusuri ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa napakinggang maikling kuwento	F7PB-III-11 Nailalahad ang mga elemento ng maikling kuwento ng Kabisayaan	F7PT-III-11 Nabibigyang -kahulugan ang mga salitang ginamit sa kuwento batay sa a) kontekstuwal na pahiwatig, at b) denotasyon at konotasyon	F7PD-III-11 Nasusuri ang isang <i>dokyu-film</i> o <i>freeze story</i> batay sa ibinigay na mga pamantayan	F7PS-III-11 Naisasalaysay nang maayos ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari	F7PU-III-11 Naisusulat ang isang orihinal na akdang nagsasalaysay gamit ang mga elemento ng isang maikling kuwento	F7WG-III-11 Nagagamit nang wasto ang mga pang-ugnay sa pagsasalaysay at pagsusunod-sunod ng mga pangyayari (<i>isang araw, samantala, at iba pa</i>)	
Linggo 10 Pangwakas na Gawain (8 sesyon) F7PN-III-12 Naibibigay ang mga mungkahi sa napakinggang awiting-bayan ng isinulat ng kapuwa mag-aaral (<i>peer evaluation</i>)	F7PB-III-12 Nasusuri ang kulturang nakapaloob sa awiting-bayan	F7PT-III-12 Nabibigyang-kahulugan ang mga talinghaga at ginamit na wika ng kabataan sa awiting-bayan	F7PD-III-12 Nasusuri ang kasiningan ng napanood na awiting-bayan gamit ang wika ng kabataan	F7PS-IIj-12 Naitatanghal ang orihinal na awiting-bayan gamit ang wika ng kabataan	F7PU-IIj-12 Naisusulat ang orihinal na liriko ng awiting-bayan gamit ang wika ng kabataan	F7WG-IIj-12 Nagagamit ang mga kumbensyon sa pagsulat ng awitin (<i>sukat, tugma, tayutay, talinghaga, at iba pa</i>)	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

IKATLONG MARKAHAN

TEMA	Panitikang Luzon: Larawan ng Pagkakakilanlan
PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga akdang pampanitikan ng Luzon
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Naisasagawa ng mag-aaral ang komprehensibong pagbabalita (<i>news casting</i>) tungkol sa kanilang sariling lugar
PANITIKAN	Mga Tulang Panudyo, Awiting-bayan, Tugmang de Gulong, Palaisipan, Mito, Alamat, Kuwentong-bayan, Sanaysay, Maikling Kuwento
GRAMATIKA	Mga Suprasegmental at Di-berbal na Palatandaan ng Komunikasyon Mga Salitang Hudyat ng Simula, Gitna at Wakas ng Akda Mga Pahayag sa Paghihinuha ng Pangyayari Mga Panandang Anaporik at Kataporik ng Pangngalan Mga Pahayag na Pantugon sa Anumang Mensahe
BILANG NG SESYON	40 na sesyon/ 4 na Araw sa Loob ng Isang Linggo

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO SA BAWAT DOMAIN

Pag-unawa sa Napakinggan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa pag-aaral (EP)
Mga Tulang Panudyo, Tugmang de Gulong, Palaisipan/ Bugtong (7 sesyon) F7PN-IIIa-c-13 Naipaliliwanag ang kahalagahan ng paggamit ng suprasegmental (tono, diin, antala), at mga di-berbal na palatandaan (kumpas, galaw ng mata/ katawan, at iba pa) sa tekstong napakinggan	F7PB-IIIa-c-13 Nailalahad ang pangunahing ideya ng tekstong nagbabahagi ng bisang pandamdamin ng akda F7PB-IIIa-c-14 Naihahambing ang mga katangian ng tula/awiting panudyo, tugmang de gulong at palaisipan	F7PT-IIIa-c-13 Naipaliliwanag ang kahulugan ng salita sa pamamagitan ng pagpapangkat	F7PD-IIIa-c-13 Nasusuri ang nilalaman ng napanood na dokumentaryo kaugnay ng tinalakay na mga tula/awiting panudyo, tugmang de gulong at palaisipan	F7PS-IIIa-c-13 Nabibigkas nang may wastong ritmo ang ilang halimbawa ng tula/awiting panudyo, tugmang de gulong at palaisipan	F7PU-IIIa-c-13 Naisusulat ang sariling tula/awiting panudyo, tugmang de gulong at palaisipan batay sa itinakdang mga pamantayan	F7WG-IIIa-c-13 Naiaangkop ang wastong tono o intonasyon sa pagbigkas ng mga tula/awiting panudyo, tulang de gulong at palaisipan	F7EP-IIIa-c-7 Nagagamit nang wasto ang mga primarya at sekundaryang pinagkukunan ng mga impormasyon
Mito/Alamat/ Kuwentong-bayan (6 na sesyon) F7PN-IIIId-e-14 Natutukoy ang magkakasunod at magkakaugnay na mga	F7PB-IIIId-e-15 Napaghahambing ang mga katangian ng mito/alamat/	F7PT-IIIId-e-14 Naibibigyang-kahulugan ang mga salita sa tindi ng pag-	F7PD-IIIId-e-14 Naipaliliwanag ang tema at iba pang elemento ng mito/alamat/	F7PS-IIIId-e-14 Naisasalaysay nang maayos at magkakaugnay ang mga	F7PU-IIIId-e-14 Naisusulat ang buod ng isang mito/alamat/ kuwentong-bayan nang	F7WG-IIIId-e-14 Nagagamit nang wasto ang angkop na mga pahayag sa panimula,	

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakinggan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa pag-aaral (EP)
pangyayari sa tekstong napakinggan	kuwentong-bayan batay sa paksa, mga tauhan, tagpuan, kaisipan at mga aspetong pangkultura (halimbawa: heograpiya, uri ng pamumuhay, at iba pa) na nagbibigay-hugis sa panitikan ng Luzon F7PB-IIIId-e-16 Nasusuri ang mga katangian at elemento ng mito,alamat at kuwentong-bayan	papakahulugan	kuwentong-bayan batay sa napanood na mga halimbawa nito	pangyayari sa nabasa o napanood na mito/alamat/kuwentong-bayan	may maayos na pagkakaugnay-ugnay ng mga pangyayari	gitna at wakas ng isang akda	
Sanaysay (6 na sesyon) F7PN-IIIIf-g-15 Nahihinuha ang kaalaman at motibo/pakay ng nagsasalita batay sa napakinggan	F7PB-IIIIf-g-17 Naibubuod ang tekstong binasa sa tulong ng pangunahin at mga pantulong na kaisipan	F7PT-IIIIf-g-15 Naipaliliwanag ang kahulugan ng salitang nagbibigay ng hinuha	F7PD-IIIIf-g-15 Nasusuri ang mga elemento at sosyo-historical na konteksto ng napanood na dulang pantelebisyon	F7PS-IIIIf-g-15 Naibabahagi ang ilang piling diyalogo ng tauhan na hindi tuwirang ibinibigay ang kahulugan	F7PU-IIIIf-g-15 Naisusulat ang isang talatang naghihinuha ng ilang pangyayari sa teksto	F7WG-IIIIf-g-15 Nasusuri ang mga pahayag na ginamit sa paghihinuha ng pangyayari	
Maikling Kuwento/ Dula (7 sesyon) F7PN-IIIIf-i-16 Napaghahambing ang mga katangian ng mga tauhan sa napakinggang maikling kuwento	F7PB-IIIIf-i-18 Nahihinuha ang kahihinatnan ng mga pangyayari sa kuwento	F7PT-IIIIf-i-16 Nabibigyang- kahulugan ang mga salita batay sa konteksto ng pangungusap	F7PD-IIIIf-i-15 Naiaangkop sa sariling katauhan ang kilos, damdamin at saloobin ng tauhan sa napanood na dula gamit ang <i>mimicry</i>	F7PS-IIIIf-i-16 Naisasagawa ang <i>mimicry</i> ng tauhang pinili sa nabasa o napanood na dula	F7PU-IIIIf-i-16 Naisusulat ang buod ng piling tagpo gamit ang kompyuter	F7WG-IIIIf-i-16 Nagagamit ang wastong mga panandang anaporik at kataporik ng pangngalan	F7EP-IIIIf-a-c-8 Nagagamit sa pananaliksik ang kasanayan sa paggamit ng bagong teknolohiya tulad ng kompyuter
Pangwakas na Gawain (8 sesyon) F7PN-IIIIf-j-17 Nasusuri ang mga salitang ginamit sa pagsulat ng balita ayon sa napakinggang	F7PB-IIIIf-j-19 Natutukoy ang datos na kailangan sa paglikha ng sariling	F7PT-IIIIf-j-17 Nabibigyang kahulugan ang mga salitang ginamit sa ulat-balita	F7PD-IIIIf-j-16 Naimumungkahi ang karagdagang impormasyon tungkol sa	F7PS-IIIIf-j-17 Naisasagawa ang komprehensibong pagbabalita	F7PU-IIIIf-j-17 Nagagamit ang angkop na mga salita sa pag-ulat tungkol sa sariling	F7WG-IIIIf-j-17 Nagagamit nang wasto ang mga pahayag na pantugon sa anumang	F7EP-IIIIf-i-8 Nagagamit sa pagbabalita ang kasanayan sa paggamit

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakinggan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa pag-aaral (EP)
halimbawa	ulat-balita batay sa materyal na binasa		mga hakbang sa pagsulat ng balita batay sa balitang napanood sa telebisyon	(<i>newscasting</i>) tungkol sa sariling lugar/ bayan	lugar/ bayan	mensahe	ng makabagong teknolohiya gaya ng kompyuter, at iba pa

IKAAPAT NA MARKAHAN

TEMA	Ibong Adarna: Isang Obra Maestra
PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ng mga mag-aaral ang pag-unawa sa Ibong Adarna bilang isang obra mestra sa Panitikang Pilipino
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Naisasagawa ng mag-aaral ang malikhaing pagtatanghal ng ilang sакnong ng koridong naglalarawan ng mga pagpapahalagang Pilipino
PANITIKAN	<i>Ibong Adarna</i> (Korido)
BILANG NG SESYON	40 na sesyon/ 4 na Araw sa Loob ng Isang Linggo

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO SA BAWAT DOMAIN

Pag-unawa sa Napakinggan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
Ang Kaligirang Pangkasaysayan ng Ibong Adarna (2 sesyon) F7PN-IVa-b-18 Natutukoy ang mahahalagang detalye at mensahe ng napakinggang bahagi ng akda	F7PB-IVa-b-20 Nailalahad ang sariling pananaw tungkol sa mga motibo ng may-akda sa bisa ng binasang bahagi ng akda	F7PT-IVa-b-18 Naibibigay ang kahulugan at mga katangian ng "korido"	F7PD-IVa-b-17 Nagagamit ang mga larawan sa pagpapaliwanag ng pag-unawa sa mahahalagang kaisipang nasasalamin sa napanood na bahagi ng akda	F7PSIVa-b-18 Naibabahagi ang sariling ideya tungkol sa kahalagahan ng pag-aaral ng Ibong Adarna	F7PU-IVa-b-18 Naisusulat nang sistematiko ang mga nasaliksik na impormasyon kaugnay ng kaligirang pangkasaysayan ng Ibong Adarna		
Ang Nilalaman ng Ibong Adarna (6 na sesyon) F7PN-IVc-d-19 Nagmumungkahi ng mga angkop na solusyon sa mga	F7PB-IVc-d-21 Nasusuri ang mga pangyayari sa akda na nagpapakita ng mga	F7PT-IVc-d-19 Nabibigyang -linaw at kahulugan ang mga di-pamilyar na salita mula	F7PD-IVc-d-18 Nailalahad ang sariling saloobin at damdamin sa napanood na bahagi ng telenobela o serye	F7PS-IVc-d-19 Nailalahad ang sariling interpretasyon sa isang pangyayari sa akda na	F7PU-IVc-d-19 Naisusulat ang tekstong nagmumungkahi ng solusyon sa isang		

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakinggagan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
suliraning narinig mula sa akda	suliraning panlipunan na dapat mabigyang solusyon	sa akda	na may pagkakatulad sa akdang tinalakay	maiugnay sa kasalukuyan	suliraning panlipunan na may kaugnayan sa kabataan		
(8 sesyon) F7PN-IVe-f-20 Naibabahagi ang sariling damdamin at saloobin sa damdamin ng tauhan sa napakinggagan bahagi ng akda	F7PB-IVc-d-22 Naiugnay sa sariling karanasan ang mga karanasang nabanggit sa binasa	F7PT-IVc-d-20 Nabibigyang-kahulugan ang mga salitang nagpapahayag ng damdamin	F7PD-IVc-d-19 Nasusuri ang damdaming namamayani sa mga tauhan sa pinanood na dulang pantelebisyon/pampelikula	F7PS-IVc-d-20 Naisasalaysay nang masining ang isang pagsubok na dumating sa buhay na napagtagumpayan dahil sa pananalig sa Diyos at tiwala sa sariling kakayahan	F7PU-IVe-f-20 Naisusulat ang sariling damdamin na may pagkakatulad sa naging damdamin ng isang tauhan sa akda		
(8 sesyon) F7PN-IVe-f-21 Nabibigyang-kahulugan ang napakinggagan mga pahayag ng isang tauhan na nagpapakilala ng karakter na ginampanan nila	F7PB-IVg-h-23 Nasusuri ang mga katangian at papel na ginampanan ng pangunahing tauhan at mga pantulong na tauhan	F7PT-IVc-d-21 Nabibigyang-kahulugan ang salita batay sa kasing kahulugan at kasalungat nito	F7PD-IVc-d-20 Nagagamit ang karikatyr ng tauhan sa paglalarawan ng kanilang mga katangian batay sa napanood na bahagi ng akda	F7PS-IVc-d-21 Nagagamit ang dating kaalaman at karanasan sa pag-unawa at pagpapakahulugan sa mga kaisipan sa akda	F7PU-IVe-f-21 Naisusulat ang tekstong naglalarawan sa isa sa mga tauhan sa akda		
(8 sesyon) F7PN-IVe-f-22 Nahihinuha ang maaaring mangyari sa tauhan batay sa napakinggagan bahagi ng akda	F7PB-IVh-i-24 Natutukoy ang napapanahong mga isyung may kaugnayan sa mga isyung tinalakay sa napakinggagan bahagi ng akda	F7PT-IVc-d-22 Nabubuo ang iba't ibang anyo ng salita sa pamamagitan ng paglalapi, pag-uulit at pagtatambal	F7PD-IVc-d-21 Nailalahad sa pamamagitan ng mga larawang mula sa diyaryo, magasin, at iba pa ang gagawing pagtalakay sa napanood na napapanahong isyu	F7PS-IVc-d-22 Naipahahayag ang sariling saloobin, pananaw at damdamin tungkol sa ilang napapanahong isyu kaugnay ng isyung tinalakay sa akda	F7PU-IVe-f-22 Naisusulat nang may kaisahan at pagkakaugnay-ugnay ang isang talatang naglalahad ng sariling saloobin, pananaw at damdamin		

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Pag-unawa sa Napakinggan (PN)	Pag-unawa sa Binasa (PB)	Paglinang ng Talasalitaan (PT)	Panonood (PD)	Pagsasalita (PS)	Pagsulat (PU)	Wika at Gramatika (WG)	Estratehiya sa Pag-aaral (EP)
<p>Pangwakas na Gawain (8 sesyon)</p> <p>F7PN-IVe-f-23</p> <p>Nakikinig nang mapanuri upang makabuo ng sariling paghatol sa napanood na pagtatanghal</p>	<p>F7PB-IVh-i-25</p> <p>Nabibigyang-puna/ mungkahing nabuong iskrip na gagamitin sa pangkatang pagtatanghal</p>	<p>F7PT-IVc-d-23</p> <p>Nagagamit ang angkop na mga salita at simbolo sa pagsulat ng iskrip</p>	<p>F7PD-IVc-d-22</p> <p>Naibibigay ang mga mungkahing sa napanood na pangkatang pagtatanghal</p>	<p>F7PS-IVj-23</p> <p>Nakikilahok sa malikhaing pagtatanghal ng ilang saking ng korido na naglalarawan ng pagpapahalagang Pilipino</p>	<p>F7PU-IVe-f-23</p> <p>Naisusulat ang orihinal na iskrip na gagamitin sa pangkatang pagtatanghal</p>	<p>F7WG-IVj-23</p> <p>Nagagamit ang mga salita at pangungusap nang may kaisahan at pagkakaugnay-ugnay sa mabubuong iskrip</p>	<p>F7EP-IIIh-i-9</p> <p>Nananaliksik sa silid-aklatan/ <i>internet</i> tungkol sa kaligirang pangkasaysayan ng Ibong Adarna</p> <p>F7EP-IVh-i-10</p> <p>Naisasagawa ang sistematikong pananaliksik tungkol sa mga impormasyong kailangan sa pagsasagawa ng iskrip ng pangkatang pagtatanghal</p>

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

LEARNING COMPETENCY Ang <i>Learning Materials</i> ay naka-upload sa http://lrmds.deped.gov.ph/ .	CODE	LEARNING MATERIALS *Ang mga <i>Learning Materials</i> na ito ay mahahanap sa mga aklat na ipinadala sa mga paaralan.
UNANG MARKAHAN		
Kuwentong-Bayan (6 na sesyon)		
Naibibigayang kasingkahulugan at kasalungat na kahulugan ng salita ayon sa gamit sa pangungusap	F7PT-Ia-b-1	Gangsa I. 2003. p.126-127.(Payamanin ang Karanasan)*
Pabula (6 na sesyon)		
Nagagamit ang mga ekspresyong naghahayag ng posibilidad (<i>maaari, baka, at iba pa</i>)	F7WG-Ic-d-2	1. Wika at Panitikan III. 2000. pp. 307-308. (Gawin, Letter B-E)* 2. Kadluan ng Wika at Panitikan I. 1997. pp. 160* 3. Gintong Pamana I. 2000.p. 260 (B at C)* 4. Timbulan III. 1998.p. 265. Gawain 2 at 3)* 5. Wika at Panitikan III.p. 308. (Letter B)*
Epiko (7 Sesyon)		
Naipaliliwanag ang sanhi at bunga ng mga pangyayari	F7PB-Id-e-3	1. EASE Filipino I.Modyul 3 2. EASE Filipino I. Modyul 18
Nagagamit nang wasto ang mga pang-ugnay na ginagamit sa pagbibigay ng sanhi at bunga ng mga pangyayari (<i>sapagkat, dahil, kasi, at iba pa</i>)	F7WG-Id-e-3	1. Wika at Panitikan IV. 2000.p.71 (Gawin, Letter D)* 2. Kadluan ng Wika at Panitikan IV. 1999. pp. 20 (A-D), 22-23 (A-D)* 3. Wika at Panitikan III. 1999. pp. 342-343.(Gawin)*
Maikling Kuwento (7 Sesyon)		
Nagagamit nang wasto ang mga retorikal na pang-ugnay na ginamit sa akda (<i>kung, kapag, sakali, at iba pa</i>)	F7WG-If-g-4	Kadluan ng Wika at Panitikan I. 1999.p.193. (Mga Gawain)*
Dula (7 Sesyon)		
Nagagamit sa sariling pangungusap ang mga salitang-hiram	F7PT-Ih-i-5	EASE Filipino II. Modyul 15
Nagagamit ang mga pangungusap na walang tiyak na paksa sa pagbuo ng patalastas	F7WG-Ih-i-5	Landas sa Wika at Panitikan I. 1997.p.4(Gamitin, Letter B)*
IKALAWANG MARKAHAN		
Mga Bulong at Awiting Bayan (7 sesyon)		
Naipaliliwanag ang kaisipang nais iparating ng napakinggang bulong at awiting-bayan	F7PN-IIa-b-7	1. Landas sa Wika at Panitikan I. 1997.p.141 (Kaalamang Pampanitikan)* 2. Kadluan ng Wika at Panitikan I. 1997. pp. 23-24,26 kaugnayan sa Pag-unawa sa Binasa, no. 1)*
Nabubuo ang sariling paghahatol o pagmamatuwid sa ideyang nakapaloob sa akda na sumasalamin sa tradisyong mga taga-Bisaya	F7PB-IIa-b-7	1. Landas sa Wika at Panitikan I. 1997.p.140* 2. Kadluan ng Wika at Panitikan I.1997.pp.23-24,26(kasanayan sa Pag-unawa sa Binasa)*
Alamat (6 na Sesyon)		
Naihayag ang nakikita ng mensaheng napakinggang Alamat (6 nasesyon)	F7PN-IIc-d-8	1. Kadluan ng Wika at Panitikan I.1997.p.10(Kasanayang Pampanitikan, no. 2)* 2. Filipino sa Bagong Henerasyon 1. 1997.p.43. (Pag-usapan Natin)*
Nahihinuha ang kaligirang pangkasaysayan ng binasang alamat ng Kabisayaan	F7PB-IIc-d-8	Filipino sa Bagong Henerasyon 1. 1997.p. 43. (Pag-usapan natin)*
Nagagamitnangmaayosangmgapahayagsapaghahambing(<i>higit/mas, di-gaano, di-gasino, at iba pa</i>)	F7WG-IIc-d-8	Timbulan III. 1998.P. 158-159 (Gawain 1 at 3)*
Dula (7 Sesyon)		
Naisusulat ang isang editoryal na nanghihikayat kaugnay ng paksa	F7PU-IIe-f-9	EASE Filipino II.Modyul 11
Nagagamit nang wasto ang angkop na mga pang-ugnay sa pagbuo ng editoryal na nanghihikayat (<i>totoo/tunay, talaga, pero/ subalit, at iba pa</i>)	F7WG-IIe-f-9	1. Wika at Panitikan III. 1999. p. 207 (D at E)* 2. Kadluan ng Wika at Panitikan I. p.211. (Letter D)*
Epiko (7 Sesyon)		
Natutukoy ang mahahalagang detalye sa napakinggang teksto tungkol sa epiko sa Kabisayaan Epiko(7 sesyon)	F7PN-IIg-h-10	1. OHSP Filipino.Epiko Aralin 3 2. Landas sa Wika at Panitikan I. 1997. p. 121*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Naisasagawa ang isahan/ pangkatang pagsasalaysay ng isang pangyayari sa kasalukuyan na may pagkakatulad sa mga pangyayari sa epiko	F7PS-IIg-h-10	EASE Filipino I.Modyul 20
Nagagamit nang maayos ang mga pang-ugnay sa paglalahad (<i>una, ikalawa, halimbawa, at iba pa</i>)	F7WG-IIg-h-10	Gangsa I. 2003. p.66 (Patibayin ang Karanasan)*
Maikling Kuwento (7 sesyon)		
Nailalahad ang mga elemento ng maikling kuwento ng Kabisayaan	F7PB-IIIi-11	1. Gintong Pamana II.1997.p.197* 2. Timbulan II.2001.pp. 42,129
Nabibigyang -kahulugan ang mga salitang ginamit sa kuwento batay sa a) kontekstuwal na pahiwatig, at b) denotasyon at konotasyon	F7PT-IIIi-11	Kadluan ng Wika at Panitikan I.1997.p.208 (Talasalitaan)*
Naisasalaysay nang maayos ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari	F7PS-IIIi-11	Timbulan II.2001.pp.129,130*
Naisusulat ang isang orihinal na akdang nagsasalaysay gamit ang mga elemento ng isang maikling kuwento	F7PU-IIIi-11	Timbulan II.2001.p.42*
IKATLONG MARKAHAN		
Naipaliwanag ang kahalagahan ng paggamit ng suprasegmental (tono, diin, antala), at mga di-berbal na palatandaan (kumpas, galaw ng mata/ katawan, at iba pa) sa tekstong napakinggan Mga Tulang Panudyo, Tugmang de Gulong, Palaisipan/ Bugtong(7 sesyon)	F7PN-IIIa-c-13	1. Kadluan ng Wika at Panitikan I.1997.pp.17,18,106-107* 2. Gangsa I. 2003. p. 4 (Kung ipapaliwanag ng guro)*
Nailalahad ang pangunahing ideya ng tekstong nagbabahagi ng bisang pandamdamin ng akda	F7PB-IIIa-c-13 F7PB-IIIa-c-14	1. Kadluan ng Wika at Panitikan I.1997.p.32* 2. Gintong Pamana II.1997.p.67* 3. Timbulan II.2001.p.71** 4. EASE Filipino III.Modyul 1 5. Gangsa I. 2003. p. 76 (Pahalagahan: Kasanayang Pampanitikan, no. 1)*
Naiiangkop ang wastong tono o intonasyon sa pagbigkas ng mga tula/awiting panudyo, tulang de gulong at palaisipan	F7WG-IIIa-c-13	1.Gintong Pamana I. 1997..pp.87-89* 2.EASE Filipino II. Modyul 7
Nagagamit nang wasto ang mga primarya at sekundaryang pinagkukunan ng mga impormasyon	F7EP-IIIa-c-7	Gintong Pamana II.1997.p.39*
Mito/Alamat/ Kuwentong-Bayan (6 na sesyon)		
Natutukoy ang magkakasunod at magkakaugnay na mga pangyayari sa tekstong napakinggan Mito/Alamat/Kuwentong-bayan(6 na sesyon)	F7PN-IIIId-e-14	OHSP Filipino.Alat Aralin 1
Napaghahambing ang mga katangian ng mito/alamat/ kuwentong-bayan batay sa paksa, mga tauhan, tagpuan, kaisipan at mga aspetong pangkultura (halimbawa: heograpiya, uri ng pamumuhay, at iba pa) na nagbibigay-hugis sa panitikan ng Luzon	F7PB-IIIId-e-15 F7PB-IIIId-e-16	Gintong Pamana II.1997. pp.12,17,27* Gintong Pamana II.1997.pp.6,13,22*
Nasusuri ang mga katangian at elemento ng mito,alamat at kuwentong-bayan		
Naibibigyang- kahulugan ang mga salita sa tindi ng pag-papakahulugan	F7PT-IIIId-e-14	Gintong Pamana II.1997.pp.16,17,26*
Naisusulat ang buod ng isang mito/alamat/ kuwentong-bayan nang may maayos na pagkakaugnay-ugnay ng mga pangyayari	F7PU-IIIId-e-14	1. Gintong Pamana II.1997.p.12* 2. Timbulan II.1999.p.24* 3. Gangsa I. 2003.p. 68-69 (Makabuluhang Sulatin)*
Nagagamit nang wasto ang angkop na mga pahayag sa panimula, gitna at wakas ng isang akda	F7WG-IIIId-e-14	Gintong Pamana II.1997.pp.62-65*
Sanaysay (6 na sesyon)		
Nahihinuha ang kaalaman at motibo/pakay ng nagsasalita batay sa	F7PN-IIIIf-g-15	Timbulan.Ika-II.2001.p.3 (Pantulong sa Pag-unawa, no. 3)*

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

napakinggan		
Naibubuod ang tekstong binasa sa tulong ng pangunahin at mga pantulong na kaisipan	F7PB-IIIg-17	Timbulan II.2001.p.191*
Naipaliwanag ang kahulugan ng salitang nagbibigay ng hinuha	F7PT-IIIg-15	Gangsa I. 2003.p.112*
Naibabahagi ang ilang piling diyologo ng tauhan na hindi tuwirang ibinibigay ang kahulugan	F7PS-IIIg-15	Landas sa Wika at Panitikan I. 1997.p.134*
Naisusulat ang isang talatang naghihinuha ng ilang pangyayari sa teksto	F7PU-IIIg-15	1. EASE Filipino I. Modyul 14 2. Filipino IV.1992, 1997.p.84(Gawain 1)*
Nasusuri ang mga pahayag na ginamit sa paghihinuha ng pangyayari	F7WG-IIIg-15	1. EASE Filipino I. Modyul 14 2. Landas sa Wika at Panitikan I. 1997.p.133*
Maikling Kuwento/Dula (7 sesyon)		
Napaghahambing ang mga katangian ng mga tauhan sa napakinggang maikling kuwento Maikling Kuwento/ Dula(7 sesyon)	F7PN-IIIh-i-16	1. Timbulan.Ika-II.2001.p. 42. (Pagsusuri, no. 2)* 2. Gangsa I. 2003. p.313(Pag-usapan ang Binasa, no. 1)* 3. Gintong Pamana I. 1997.pp.248 (Kasanayan sa Pag-unawa, no. 1)* 4. Gintong Pamana II.1997.pp.177(Kasanayan sa Pag-unawa, 1&2),196 (Kasanayans a PAg-unawa, 1&2),275 (kasanayan sa Pag-unawa, no. 1)* 5. Timbulan II.2001.p.164(Pantulong sa Pag-unawa,no.1)* 6. Filipino II.1997.Current Events Diegest,Inc.pp.39 (Sagutin, no.1),171 (Sagutin, no.1)*
Nahihinuha ang kahihinatnan ng mga pangyayari sa kuwento	F7PB-IIIh-i-18	1. Timbulan II.2001.pp.28-29,60* 2. Filipino II.1997.Current Events Diegest,Inc.pp.59,60* 3. Timbulan II.1999.pp.84-85*
Nabibigyang- kahulugan ang mga salita batay sa konteksto ng pangungusap	F7PT-IIIh-i-16	1. Gangsa I. 2003.pp.99,100 (Ibahagi ang Natuklasan)* 2. Gintong Pamana II.1997.pp.,234-235 (Talasalitaan)* 3. Timbulan II.2001.pp.53.(Paunlarin)* 4. Filipino II.1997.Current Events Diegest,Inc.pp.39,47(kilalanin)* 5. Wika at Panitikan IV. 2000. pp. 53, 296-297 (Talasalitaan)* 6. Kadluan ng Wika at Panitikan IV. 1999. pp. 258, 329. (Talasalitaan)*
Pangwakas na Gawain (8 Sesyon)		
Natutukoy ang datos na kailangan sa paglikha ng sariling ulat-balita batay sa materyal na binasa	F7PB-IIIj-19	Landas sa Wika at Panitikan I. 1997.p.106*
Nabibigyang kahulugan ang mga salitang ginamit sa ulat-balita	F7PT-IIIj-17	EASE Filipino II. Modyul 5
Nagagamit nang wasto ang mga pahayag na pantugon sa anumang mensahe	F7WG-IIIj-17	EASE Filipino I.Modyul 9
IKAAPAT NA MARKAHAN		
Ang Kaligirang Pangkasaysayan ng Ibong Adarna (2 sesyon)		
Natutukoy ang mahahalagang detalye at mensaheng napakinggang bahaging akda Ang Kaligirang Pangkasaysayan ng Ibong Adarna	F7PN-IVa-b-18	OHSP Filipino .Adarna Modyul 1.Aralin 1
Nailalahad ang sariling pananaw tungkol sa mga motibo ng may-akda sa bisa ng binasang bahagi ng akda	F7PB-IVa-b-20	1.OHSP Filipino. Modyul 1 Aralin 4 2.OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 18-24
Naibabahagi ang sariling ideya tungkol sa kahalagahan ng pag-aaral ng Ibong Adarna	F7PSIVa-b-18	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 7
Naisusulat nang sistematiko ang mga nasaliksik na impormasyon Kaugnay ng kaligirang pangkasaysayan ng Ibong adarna	F7PU-IVa-b-18	1. EASE Filipino I. Modyul 21 2. OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 27
Ang Nilalaman ng Ibong Adarna (6 na sesyon)		
Nasusuri ang mga pangyayari sa akda na nagpapakita ng mga suliraning panlipunan na dapat mabigyang solusyon	F7PB-IVc-d-21	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 4,19,22-23 & 31
Nailalahad ang sariling interpretasyon sa isang pangyayari sa akda na maiuugnay sa kasalukuyan	F7PS-IVc-d-19	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 6,16-22

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

Naisusulat ang tekstong nagmumungkahi ng solusyon sa isang suliraning panlipunan na may kaugnayan sa kabataan	F7PU-IVc-d-19	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 16& 24
(8 sesyon)		
Naiiugnaysarilingkaranasanangmgakaranasangnabanggitsabinasa	F7PB-IVc-d-22	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 17-23
Nabibigyang-kahulugan ang mga salitang nagpapahayag ng damdamin	F7PT-IVc-d-20	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 16,22-24
Naisasalaysay nang masining ang isang pagsubok na dumating sa buhay na napagtagumpa-yan dahil sa pananalig sa Diyos at tiwala sa sariling kakayahan	F7PS-IVc-d-20	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 6,16-22
Naisusulat ang sariling damdamin na may pagkakatulad sa naging damdamin ng isang tauhan sa akda	F7PU-IVe-f-20	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1. Aralin 2
(8 Sesyon)		
Nasusuri ang mga katangian at papel na ginampanan ng pangunahing tauhan at mga pantulong na tauhan	F7PB-IVg-h-23	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 2
Nabibigyang-kahulugan ang salita batay sa kasing kahulugan at kasalungat nito	F7PT-IVc-d-21	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 24
Nagagamitang dating kaalaman at karanasansapag-unawa at pagpapakahulugansamgakaisipansaakda	F7PS-IVc-d-21	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 7-8,13,20 & 22
Naisusulatangtekstongnaglalalarawansaisasamgatauhansaakda	F7PU-IVe-f-21	1.EASE Filipino I. Modyul 6 2.OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 2,10,13 & 20
(8 Sesyon)		
Natutukoy ang napapanahong mga isyung may kaugnayan sa mga isyung tinalakay sa napakinggang bahagi ng akda	F7PB-IVh-i-24	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1. Aralin 4,6,19-20 & 22
Nabubuoangiba'tibanganyongsalitasapamamagitanngpaglalapi, pag-uulit at pagtatambal	F7PT-IVc-d-22	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 29
Naipahahayag ang sariling saloobin, pananaw at damdamin tungkol sa ilang napapanahong isyu kaugnay ng isyung tinalakay sa akda	F7PS-IVc-d-22	OHSP Filipino.Adarna Modyul 1. Aralin 4-5,17,20,22-23 & 31
Naisusulatnang may kaisahan at pagkakaugnay-ugnayangisangtalatagnaglalalahadngsarilingsaloobin, pananaw at damdamin	F7PU-IVe-f-22	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 13,20,22 & 27
Pangwakas na Gawain (8 sesyon)		
Nakikilahok sa malikhaing pagtatanghal ng ilang saknong ng korido na naglalalarawan ng pagpapahalagang Pilipino	F7PS-IVj-23	OHSP Filipino. Adarna Modyul 1.Aralin 8

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

GLOSSARY

CABLA	Communicative Activity Based Language Approach o CABLA ay isang paraan ng pagtuturo ng wika sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga panuto sa target na wika upang maisagawa ng mga mag-aaral o ng tagapakinig.
Dugtungan	Isang pamamaraang ginagamit sa pagsasalaysay muli ng napakinggan o nabasang kuwento sa pamamagitan ng pagsasabi ng mga pangyayari nito nang may tamang pagkakasunod-sunod. w
Estratehiya sa Pag-aaral	Mga kakayahan upang mapalawak ang kakayahan ng mag-aaral.
Kaalaman sa Aklat at Limbag	Kakayahan na maunawaan ng ugnayan ng teksto at larawan at ang limbag ay may kahulugan (Strickland & Schickedanz, 2004). Kasama din 188itto ang pagkakaunawa ng mga babala, paalala at logo na makikita sa ating kapaligiran (Kassow, 2006).
Kamalayang Ponolohiya	Pag-unawa na ang bawat tunog ay may katumbas na letra, at ang bawat salita ay binubuo ng pantig, ang bawat pangungusap ay binubuo ng mga salita.
Kasanayan ng Wika	Kasanayan sa paggamit ng wika sa pasalita o pasulat na pakikipagtalastasan na isinasaalang –alang ang mga tuntunin sa grammar, sa pagbaybay ng mga salita sa Filipino
OPAC	Online Public Access Catalog o OPAC. Ito ay isang online na sistema ng card catalog o talaan ng mga print at non-print na kagamitan sa loob ng silid-aklatan.
Palabigkasan at Pagkilala sa Salita	Pagkaunawa na ang mga nakalimbag na salita ay binubuo ng mga letra na may kaniya-kaniyang tunog at pinagsasama-sama upang makabuo ng mga salitang may kahulugan
Pagsulat at Pagbaybay/Komposisyon	Isang gawaing naug-uugat mula sa pagtatamo ng kasanayan at kung paano ginagamit ang wika hanggang sa ang kasanayang ito ay aktwal na magamit sa paraang pasulat (Rivers, 1975) na isinasaalang alang ang mga pamantayan sa mabisang pagpapahayag ng naisip at nadarama.
Pag-unawa sa Binasa	Isang aktibong proseso sa pagbuo ng kahulugan (Anderson at Pearson, 1984; Spiro 1980) sa pamamagitan ng pag-uugnay ng tagabasa ng bagong impormasyong hango sa binasang teksto sa kaniyang dating kaalaman at karanasan.
Pag-unawa sa Napakinggan	Kakayahang matukoy at maunawaan kung ano ang sinasabi ng kausap (Yagang, 1993). Nakapaloob sa kasanayan na ito ang pag-unawa sa diin at bigkas, balarila at talasalitaan at pagpapakahulugan sa nais iparating ng tagapagsalita (Howatt at Dakin, 1974, binanggit kay Yagang).
Pag-unlad ng Talasalitaan	Kasanayan upang maangkin ng mga mag-aaral ang kakayahang mabibigay ang kahulugan alinsunod sa gamit nito sa loob at labas ng isang kontesкто at magamit nang buong husay sa pakikipagtalastasan. (Channell, 1988)
Recount	Isang uri ng tekstong pang-impormasyon na naglalayon na maitala at mailarawan ang mga nakaraang karanasan nang may tamang pagkakasunod-sunod. Kalimitan na ang kasali ang sumulat ng teksto sa pangyayaring isinasaad.
Tatas	Kakayahang magamit nang wasto ang wika sa pagsasalita, makabasa ng mga babasahin na angkop sa kaniyang edad at baiting nang may otomasiti.
Tekstong Pang-impormasyon	Kalipunan ng mga babasahing nagbibigay ng tunay at makatotohanang kaalaman tungkol sa kapaligiran (Duke & Bennett-Armistead, 2003). Ilan sa halimbawa nito ay procedural, expository, explanation, discussion at recount.
Wikang Binibigkas	Paggamit ng wika sa pasalitang pakikipagtalastasan na bunga ng masusing pakikinig sa tagapagsalita.

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

CODE BOOK LEGEND

Sample: **F4EP-If-h-14**

LEGEND		SAMPLE	
First Entry	Learning Area and Strand/ Subject or Specialization	Filipino	F4
	Grade Level	Baitang 4	
Uppercase Letter/s	Domain/Content/Component/ Topic	Estratehiya sa Pag-aaral	EP
			-
Roman Numeral <i>*Zero if no specific quarter</i>	Quarter	Unang Markahan	I
Lowercase Letter/s <i>*Put a hyphen (-) in between letters to indicate more than a specific week</i>	Week	Ika-anim hanggang ikawalong linggo	f-h
			-
Arabic Number	Competency	Nakasusulat ng balangkas ng binasang teskto sa anyong pangungusap o paksa	14

DOMAIN/ COMPONENT	CODE
Estratehiya sa Pag-aaral	EP
Kaalaman sa Aklat at Limbag	AL
Kamalayang Ponolohiya	KP
Komposisyon	KM
Pagpapahalaga sa Wika at Panitikan	PL
Pagsasalita/ Wikang Binibigkas	PS
Pagsulat at Pagbaybay	PU
Pagunawa sa Binasa	PB
Pag-unlad/ Paglinang ng Talasalitaan	PT
Pakikinig/ Pag-unawa sa Napakinggan	PN
Palabigkasan at Pagkilala sa Salita	PP
Panonood	PD
Wika at Gramatika/ Kayarian ng Wika	WG

K to 12 BASIC EDUCATION CURRICULUM

REFERENCES

- Badayos, Paquito, *Metodolohiya sa Pagtuturo ng Wika*, (Makati City, Grandwater Publications and Research Corporation, 1999)
- Bureau of Elementary Education, *2002 Basic Education Curriculum*, (Pasig City: Department of Education, 2010)
- Bureau of Secondary Education, Department of Education. *Basic Education Curriculum*. Pasig City, 2002.
- Bureau of Secondary Education, Department of Education Culture and Sport. *Desired Learning Competencies New Secondary Education Curriculum*. Pasig City, 1991.
- Bureau of Secondary Education, Department of Education Culture and Sports. *Desired Learning Competencies Philippine Secondary Schools Learning Competencies*. Pasig City, 1998.
- Bureau of Secondary Education, Department of Education *Secondary Education Curriculum*. Pasig City, 2010.
- Cooper, James David, *Literacy Helping Children Construct Meaning 3rd edition*, (Boston: Houghton Mifflin Company, 1997)
- Gunning, Thomas G., *Creating Literacy Instruction for All Children*, (MA Allyn & Bacon, 2000)
- Richards, Jack, *Curriculum Development in Language Teaching*, (USA: Cambridge University Press, 2001)
- Spodek, Bernard & Saracho Olivia N. Saracho. *Right from the Start, Teaching Children Ages to Eight*, (Massachusetts, Allyn and Bacon, 1994)
- Tompkins, Gail E, *Teaching Writing Balancing Process and Product*, (New Jersey: Prentice-Hall, Inc. 2000)